33 173 Prestaties in de strafrechtketen

Nr. 28 Brief van de minister van Justitie en Veiligheid

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 oktober 2026

Hierbij bied ik uw Kamer de jaarlijkse publicatie “Criminaliteit en rechtshandhaving 2025: Ontwikkelingen en samenhangen” (C&R 2025) aan. Dit rapport is een samenwerking tussen het WODC, CBS en de Raad voor de rechtspraak. In het rapport vindt u informatie op jaarbasis over de aard en omvang van de criminaliteit in Nederland, de opsporing ervan door de politie, de vervolging en de strafrechtelijke reactie door het OM en de rechter en de tenuitvoerlegging van opgelegde sancties.

Criminaliteit en rechtshandhaving 2025
Deze 24e editie brengt de periode 2015 tot en met 2025 voor zover beschikbaar in kaart. U kunt de onderliggende gegevens in de vorm van Excel-tabellen digitaal raadplegen via de website van het WODC, met daarin ook gegevens van vóór 2015.

Enkele bevindingen
De opstellers van het rapport schetsen het volgende beeld.

Beeld van 2024 op 2025
Het aantal geregistreerde misdrijven bleef van 2024 op 2025 vrijwel gelijk en het aantal geregistreerde verdachten steeg met 1%. De instroom bij het OM daalde met 13% en het aantal dagvaardingen en oproepen wegens verzet tegen een strafbeschikking daalde met 14%. De recente daling bij het OM is voornamelijk het gevolg van een combinatie van een ICT-storing in 2025 en een administratieve inhaalslag in 2024. Vanwege de ICT-storing konden nieuwe zaken tijdelijk niet automatisch binnenkomen bij het OM, waardoor er een grote administratieve achterstand ontstond, terwijl in 2024 juist veel oude achterstanden van eenvoudige misdrijven waren weggewerkt.

Het aantal sancties opgelegd door het OM en de rechter daalde van 2024 op 2025 met respectievelijk 13% en 5%. Maar het aantal sancties van de politie is in dezelfde periode met 6% gestegen. Per saldo daalde het totaal aantal sancties met 8%. In Caribisch Nederland was tussen 2024-2025 een daling zichtbaar van 2% in de instroom van misdrijfzaken bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie. Wat betreft het aantal geregistreerde strafrechtelijke overtredingen blijkt uit de rapportage een daling van 4% in deze periode. Het aantal registraties van minderjarige verdachten daalde eveneens, namelijk met 2%. De uitgaven aan sociale veiligheid bedragen in 2025 ruim 23 miljard euro. Het gaat daarbij om alle
activiteiten van de overheid die tot doel hebben criminaliteit, verloedering en overlast te voorkomen of te bestraffen en onveiligheidsgevoelens weg te nemen. Dit is een stijging van 1% ten opzichte van een jaar eerder.

Beeld van 2015-2025
Het tienjarenbeeld ten aanzien van het geschatte aantal door inwoners ondervonden traditionele delicten is gunstig. Dit cijfer daalde tussen 2015 en 2025 met 17%. Kanttekening daarbij is dat de daling plaatsvond tot 2021 (corona-jaar). Ten opzichte van (pré-corona) 2019 was er sprake van een lichte

stijging. Het geschatte aantal inwoners van 15 jaar en ouder dat minimaal één keer slachtoffer van traditionele criminaliteit is geworden, daalde in dezelfde periode met 19%, terwijl het aantal slachtoffers van online delicten met 65% steeg.

Ook het tienjarenbeeld van de geregistreerde criminaliteit in Nederland is gunstig. De door de politie geregistreerde criminaliteit daalde tussen 2015 en 2025 met 17%. Net als bij de ondervonden traditionele delicten geldt ook hiervoor een kanttekening, namelijk dat de daling over deze periode zich voltrok van 2015 tot 2018. Daarna was er sprake van een lichte stijging (met uitzondering van 2021 als coronajaar).[1] De daling in de geregistreerde criminaliteit werkt in de hele strafrechtketen door. Zo daalde ook het aantal registraties van verdachten (-16%), de instroom bij het OM (-9%) en het aantal dagvaardingen en oproepen wegens verzet tegen een strafbeschikking (-28%).

Het totale aantal sancties opgelegd door de politie, het OM en de rechter tezamen daalde in de periode 2015-2025 met 26% sterker dan de geregistreerde criminaliteit. Daarbij vertoonde het aantal sancties opgelegd door de politie de grootste daling (-73%).

Het aantal registraties van minderjarige verdachten daalde in deze periode met 30%. Het aandeel van de minderjarige verdachten binnen het totale aantal geregistreerde verdachten nam daarmee af van 13% in 2015 tot 11% in 2025.

Nederland ten opzichte van de rest van Europa
De geregistreerde criminaliteit daalt in Nederland harder dan in veel andere Europese landen. In Nederland is het aantal geregistreerde misdrijven per 100.000 inwoners met 25% gedaald in de periode 2015-2021, terwijl het Europese gemiddelde in dezelfde periode met 4% is gestegen. Het aantal geregistreerde verdachten vertoont een vergelijkbare trend: een daling van 24% in Nederland tegenover een stijging van het Europees gemiddelde met 16% in de periode 2015-2024. Kanttekening bij deze internationale cijfers is dat ze met een grote mate van zorgvuldigheid moeten worden geïnterpreteerd, vanwege mogelijke fouten in registraties en dataverzameling, tussentijdse definitiewijzigingen en ontbrekende data. Een nadere toelichting hierop en op de gebruikte methode in Nederland vindt u terug in de rapportage.

De minister van Justitie en Veiligheid,
D.M. van Weel

[1] Zie: https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/statistische-trends/2025/langdurige-daling-criminaliteit-ten-einde-?onepage=true